

Tillægsbetænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 30. maj 2006

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. april 2006 og var til 1. behandling den 2. maj 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget. Udvalget afgav betænkning den 23. maj 2006. Lovforslaget var til 2. behandling den 30. maj 2006, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Optryk af bilag

Fire af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til § 2

1) I *nr. 1* ændres »0,55« til: »0,75«.

[Forøgelse af de pædagogiske fag med 0,2 årsværk]

2) I *nr. 3* ændres »2,4« til: »2,2«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Til § 3

3) I *stk. 1* ændres »2,4« til: »2,2«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

4) I *stk. 1, nr. 2, 1. pkt.*, ændres »1,2« til: »1,0«.

[Reduktion af linjefag med 0,2 årsværk]

5) I *stk. 1, nr. 2*, udgår 3. og 4. *pkt.*

[Krav om aldersspecialisering mod henholdsvis begynder- og mellemtrin og mellem- og sluttrin udgår]

6) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Hvis en studerende vælger to linjefag, der tilsammen udgør 2,0 årsværk, skal den studerende vælge et kursus, jf. § 7, stk. 1, for at opfylde linjefagsnormen på 2,2 årsværk.«

[Opfyldelse af linjefagsnorm]

Til § 7

7) I *stk. 1* indsættes som 3. *pkt.*:

»Hvert kursus, jf. 1. og 2. *pkt.*, har et omfang på 0,2 årsværk«

[Præcisering af omfanget af årsværk]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Omfanget af de pædagogiske fag (almen didaktik, psykologi og pædagogik) bliver forøget med 0,2 årsværk til 0,75 årsværk.

Til nr. 2 og 3

Ændringsforslagene er konsekvenser af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 4

Linjefagene dansk (aldersspecialiseret), engelsk, fysik/kemi, historie, idræt, matematik (aldersspecialiseret) og natur/teknik reduceres med 0,2 årsværk til 1,0 årsværk.

Til nr. 5

Krav om aldersspecialisering i linjefagene dansk og matematik mod henholdsvis begynder- og mellemtrin og mellem- og sluttrin udgår.

Til nr. 6

Hvis en studerende vælger to linjefag, der tilsammen udgør 2,0 årsværk, opfyldes linjefagsnormen på 2,2 årsværk ved, at den studerende vælger et kursus inden for folkeskolens timeløse fag, et kursus inden for det praktisk-musiske fagområde eller et kursus i skrivning og retorik, jf. lovforslagets § 7, stk. 1. Et sådant kursus svarer til 0,2 årsværk, jf. ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 7

Ændringsforslaget betyder, at et kursus inden for folkeskolens timeløse fag, et kursus inden for det praktisk-musiske fagområde og et kursus i skrivning og retorik hver får et omfang på 0,2 årsværk.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Carina Christensen (KF) fmd. Allan Niebuhr (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Thomas Krog (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 220 omdelt efter afgivelse af betænkning**Bilagsnr. Titel**

14	Betænkning afgivet den 23. maj 2006
15	1. udkast til tillægsbetænkning

Fire af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene herpå er optrykt efter ønske fra V.

Spørgsmål 9:

Hvilke initiativer vil ministeren tage, hvis det viser sig, at ansøbertallet til lærerseminarierne i provinsen falder og seminarierne dermed kan komme i økonomiske vanskeligheder?

Svar:

En væsentlig faktor for læreruddannelsens økonomi har været den stigning i frafaldet af lærerstuderende, der har fundet sted siden ændringen af læreruddannelsen i 1997, hvor de studerende gik fra to til fire linjefag. Ifølge tal fra Lærerseminariernes Rektorforsamling er der i dag kun ca. 68 pct. af de lærerstuderende, der fuldfører uddannelsen, mod ca. 80 pct. på den tidligere læreruddannelse.

Med forliget om en ny læreruddannelse skulle der gerne rettes op på denne uheldige udvikling. Med færre linjefag gives der plads til fordybelse og øget studietilfredshed. Hertil kommer en række nye initiativer, der har til formål at give uddannelsen et fagligt løft. Der skal for eksempel sikres et ensartet højt niveau i undervisningen, skabes gode studievaner, udmeldes klare forventninger til de studerendes indsats, og uddannelsesinstitutionerne skal give specifikke oplysninger om undervisningstilbuddet, så de studerende får et bedre grundlag for at vælge studiested.

Med læreruddannelsens fornyelse er der således ikke en forventning om, at der vil ske et fald i ansøbertallet til lærerseminarierne i provinsen. Det er derimod ambitionen at øge søgningen til læreruddannelsen med kvalificerede unge og reducere frafaldet, hvilket vil betyde bedre økonomi for seminarierne på grund af højere aktivitet.

Spørgsmål 10:

Vil ministeren redegøre nærmere for begrebet »realkompetencevurdering«, herunder hvordan det tænkes anvendt?

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet som vedrørende vurderingen af de lærerstuderendes kvalifikationer i forbindelse med optagelse på linjefag.

Det faglige niveau i læreruddannelsen skal højnes. For at styrke fagligheden skal der strammes op på kravene til de studerendes kvalifikationer ved optagelse på linjefagene, og det skal som udgangspunkt kræves, at den studerende kan dokumentere kundskaber på mindst gymnasialt B-niveau i det pågældende fag. Studerende uden de nødvendige kvalifikationer skal have gode muligheder for faglig suppleringskursus umiddelbart før studiestart og undervejs i studiet. Uden krav om dokumentation af færdigheder risikeres det, at der slækkes på niveauet i undervisningen for at få studerende uden de nødvendige forudsætninger med.

Fastsættelse af formelle adgangskrav til linjefag om for eksempel dokumentation af gymnasialt B-niveau må ikke udelukke studerende, som ikke har gymnasialt B-niveau i faget, hvis den studerende på anden vis – f.eks. ved længere udenlandsophold, erhvervsarbejde m.v. – har erhvervet de nødvendige reelle kvalifikationer. Ligeledes skal sådanne studerende ikke tvinges igennem et fagligt suppleringskursus blot for at opfylde et formalitetskrav. Hvis uddannelsesinstitutionen efter en kon-

kret og individuel vurdering af den studerendes realkompetence skønner, at den pågældende har kvalifikationer, der kan sidestilles med niveauet for det fastsatte adgangskrav til faget, og kan gennemføre linjefaget på det forventede niveau, skal den studerende kunne optages på linjefaget.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil jeg sammen med de relevante rektorforsamlinger se på, hvordan reglerne om krav til den studerendes kvalifikationer og dokumentation heraf skal udformes.

Spørgsmål 11:

Ministeren bedes kommentere henvendelse modtaget den 22. maj 2006 fra Læreruddannelsens Pædagogiske Fag, jf. UDU L 220 – bilag 12.

Svar:

Med reformen af læreruddannelsen skal relevante dele af de nuværende pædagogiske fællesfag indgå i de obligatoriske linjefag med en vægt svarende til 0,2 årsværk. Det gælder bl.a. professionskvalifikationerne viden, begreber og teorier om børns og unges læring og udvikling på forskellige alderstrin og dermed om differentiering og progression.

Som jeg forstår henvendelsen fra Læreruddannelsens Pædagogiske Fag, støtter foreningen, at de nævnte professionskvalifikationer indgår i linjefagene. Samtidig finder foreningen det problematisk, hvis ikke de pædagogiske fag i væsentligt omfang omfatter disse professionskvalifikationer. Baggrunden for bekymringen er, at de pågældende professionskvalifikationer har almen karakter, og at det er afgørende for skolens virksomhed, at alle lærere besidder disse kvalifikationer.

Forligspartiernes model, hvorefter relevante dele af de nuværende pædagogiske fællesfag skal indgå i de linjefag, som alle studerende skal vælge deres første linjefag iblandt, styrker undervisningen inden for det samlede pædagogiske fagområde og dermed alle sider af lærerfagligheden. Muligheden for at tilrettelægge undervisningen i de obligatoriske fag i et samarbejde mellem undervisere fra forskellige faggrupper, således at de pædagogiske fags lærere inddrages i linjefagsundervisningen vil indebære en væsentlig styrkelse af professionssigtet mod folkeskolen.

Hvordan samarbejdet mellem de pædagogiske fagområder og de obligatoriske linjefag nærmere skal tilrettelægges, så der ikke forekommer væsentlige overlap for studerende, der vælger to obligatoriske linjefag, vil indgå i det videre arbejde med opfølgningen på reformen, som læreruddannelsens interesser vil blive inddraget i.

Spørgsmål 12:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. maj 2006 fra Lærerseminariernes Rektorforsamling, jf. L 220 – bilag 13.

Svar:

Jeg er enig med Lærerseminariernes Rektorforsamling i, at det foreliggende lovforslag medfører en række betydelige ændringer i læreruddannelsen, og at implementeringen af lovens bestemmelser vil være en udfordring for både Undervisningsministeriet og de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Lærerseminariernes Rektorforsamling har udarbejdet et overslag over de særlige områder, hvor de vurderer, at der vil være behov for tilførsel af ekstra ressourcer til primært kompetenceudvikling for seminarielærerne.

Jeg mener, at en del af kompetenceudviklingen kan ske inden for de nuværende bevillingsrammer. Som jeg allerede har tilkendegivet i lovforslagets bemærkninger, skal en eventuel tilførsel af ekstra

ressourcer til kompetenceudvikling af seminarielærerne ses i sammenhæng med de midler, som regeringen allerede har afsat til bl.a. videncentre og kvalitetsudvikling af de videregående uddannelser. En eventuel målretning af en del af disse midler vil skulle indgå i finanslovsforhandlingerne om finansloven for 2007.